

**Detaljplan för
del av Bondsjö 2:290,
Hamnleden industri, upplag**

Härnösands kommun
Västernorrlands län

Genomförandebeskrivning

Dnr: SAM10-741-214
Upprättad: 2011-12-20

ALLMÄNT

Genomförandebeskrivningen redovisar de organisatoriska, fastighetsrättsliga, tekniska och ekonomiska åtgärder som behövs för ett ändamålsenligt och i övrigt samordnat plangenomförande.

Syfte och huvuddrag

Planens syfte är att möjliggöra för industri och upplag vid Hamnleden. Det aktuella området har under byggandet av Ådalsbanans nya sträckning mellan Härnösand - Veda använts av Trafikverket för bland annat upplag.

**ORGANISATORISKA
FRÅGOR**

Tidplan

Detaljplanen hanteras med normalt planförfarande och förväntas kunna godkännas av Samhällsnämnden under våren 2012 och därefter antas av Kommunfullmäktige.

Preliminär tidsplan:

Samråd	december 2011
Utställning	februari – mars 2012
Godkännande SAM	maj 2012
Antagande KF	september 2012

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 10 år från det datum planen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har markägarna en ekonomisk garanti för att kunna utnyttja planens byggrätter. Efter genomförandetidens utgång har kommunen större möjligheter att ersätta, ändra eller upphäva planen eftersom de rättigheter som uppkommit genom planen inte längre är ekonomiskt garanterade.

**Huvudmannaskap
och ansvarsfördelning**

Fastigheten inom planområdet, Bondsjö 2:290, ägs av Härnösands kommun.

Kommunen är huvudman för allmän plats.

Härnösand elnät AB är huvudman för elledningar i området. Härnösand energi och miljö AB är huvudman för kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA).

Fastighetsägaren ansvarar för hantering av det egna dagvattnet. I första hand ska dagvattnet omhändertas på fastighetsmark och i andra hand ska fördröjning ske på fastighetsmark innan avledning sker. Fastighetsägaren ansvarar även för rening av dagvattnet om så krävs.

Avtal

Härnösands kommun har 2010-07-02 avtalat med Trafikverket om att massorna från Murbergstunneln som ligger inom området norr om Hamnleden ska flyttas av VTG Entreprenad och marken ska vara återställd senast sex år efter trafikstarten på Ådalsbanan. I dagsläget beräknas trafikstarten bli i augusti 2012.

Härnösands kommun har upprättat arrendeavtal som löper på 5 år med:

Leif Sjögren	2010-07-01
Åkes Entreprenad	2010-10-01
VTG Entreprenad AB	2011-01-01

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning Lantmäteriet upprättar förrättningar för fastighetsbildning.

Ledningsrätt Inom planområdets norra del, invid Hamnleden, står en transformatorstation som ägs av Härnösands elnät AB. Ledningen till transformatorstationen tryggs genom ledningsrätt, akt 2280-11/72,B.

Servitut Väganslutningen till Saltvik 1:20, Trafikverket, är säkerställd genom servitut, akt 2280-06/1. Området omfattas i detaljplanen av bestämmelsen y, Marken ska vara tillgänglig för utfart för angränsande fastigheter. För Trafikverkets tunnel som ligger söder om Hamnleden finns också servitut, akt 2280-06/1.

Väganslutningen ner mot Murbergsviken är säkerställd genom servitut, akt 2280-07/41 och 22-Säb-1968.

Gemensamhetsanläggning Inom kvartersmark kan det bli aktuellt för kommande verksamhetsutövare att bilda gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp samt för gemensamma infartsvägar.

Befintlig gemensamhetsanläggning GA:8 omfattar den gamla vägsträckningen ner mot Saltviksstrand. Gemensamhetsanläggningen kommer att ersättas med GA:11 som är under bildande och omfattar den nya vägsträckningen.

In/utfart till området som Härnösands hamn har förvärvat kan anordnas genom överenskommelse mellan gemensamhetsanläggningen (Saltvik Ga:11) och markägaren. In/utfart till Härnösands hamns tomt kan även anordnas mot anslutningsvägen ner mot Murbergsviken. Med fördel bildas i sådana fall en gemensamhetsanläggning för ett gemensamt ansvar för drift och underhåll av vägen.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Kommunen upprättar och bekostar framttagandet av detaljplanen. Vid ett genomförande tillkommer inga investeringskostnader för kommunen.

Planavgift

Uppförande av bebyggelse enligt detaljplan kommer att medföra en planavgift för exploatören.

Vatten och avlopp

Området omfattas av kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA). Om behovet av vatten och avlopp inte kan ordnas med enskilda anläggningar tillkommer investeringskostnader för VA-huvudmannen. Huvudmannen tar därefter ut anslutningsavgifter från verksamhetsutövaren enligt för den tiden gällande va- taxa.

TEKNISKA FRÅGOR

Utredningar

En översiktlig geoteknisk undersökning har genomförts och bifogas planhandlingarna. En detaljundersökning av markens geotekniska förhållanden ska genomföras av exploatören inför ett byggande eller inför annan användning som kan påverka markens stabilitet.

En geohydrologisk undersökning har genomförts och bifogas planhandlingarna. Dagvattnet inom planområdet ska hanteras inom fastighetsmark. Fastighetsägaren bör samråda med Va- huvudmannen.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Upprättandet av genomförandebeskrivningen har utförts av Samhällsförvaltningen, Bygg- och miljö, Härnösands kommun.

I ärendet har Markingenjör Mats Stattin deltagit.

REVIDERING

**Efter granskningsskedet har genomförande-
beskrivningen revideras i följande avseenden:**
Under huvudrubriken "FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR" har underrubriken "Ledningsrätt" tillkommit med text "inom planområdets norra del, invid Hamnleden, står en

transformatorstation som ägs av Härnösands elnät AB. Ledningen till transformatorstationen tryggas genom ledningsrätt, akt 2280-11/72,B.”

I text har underrubriken ”Fastighetsbildning” ändrats. Texten ”För närvarande pågår förrättning för den del som Härnösands Hamn AB har förvärvat” har tagits bort.

Likaså stycket ”För angränsande fastighet (Saltvik 1:20, fastighetsägare Trafikverket) pågår fastighetsreglering. Fastighetens gränser är inte slutgiltigt fastställda, varpå gränserna får tolkas med försiktighet” har utgått.

Under huvudrubriken ”ORGANISATORISKA FRÅGOR”, med underrubriken ”Avtal” har texten ”Härnösands kommun har upprättat ett markavtal med Härnösands hamn AB 2010-09-30 gällande förvärv av del av området norr om Hamnleden. Området omfattar ca 5 ha” tagits bort.

Under underrubriken ”Avtal” har i texten ”av VTG Entreprenad” tillkommit i stycket.

I ärendet har markingenjör Mats Stattin deltagit.

Härnösand 2012-04-18

Birgitta Westerlind
Bygg- och miljöchef

Ulrika Bylund/Linda Johansson
Samhällsplanerare/Planarkitekt

**Härnösands
kommun**
Samhällsförvaltningen

Antagandehandling
Laga kraft
2012-10-19

Detaljplan för

**del av Bondsjö 2:290,
Hamnleden industri, upplag**

Härnösands kommun
Västernorrlands län

Planbeskrivning

Dnr: SAM10-741-214
Upprättad: 2011-12-20

Handlingar

Till planförslaget hör följande handlingar:

Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning
Utlåtande
Behovsbedömning

Fastighetsförteckning
Sändlista
(Utställningshandling)
(Samrådshandling)
(Grundkarta)

ALLMÄNT

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelse av planens innebörd samt att redovisa de förutsättningar och de syften planen har. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syfte och huvuddrag Det aktuella området har nyttjats som byggarbetsplats och upplag under byggandet av Ådalsbanans nya sträckning mellan Härnösand – Veda. Att detaljplanlägga den delvis iordningställda marken för industri, lager och upplag bedöms vara lämpligt. Att lokalisera sådan verksamhet i det aktuella området är fördelaktigt tack vare närheten till E4, Hamnleden, hamnen och Saltviks industriområde.

PLANDATA

Läge Området är beläget tre kilometer nordväst om Härnösands centrum. Mellan planområdet och Ålandsfjärden ligger Ådalsbanans gamla banvall. Väster om området är Saltviksanstalten belägen och öster om ligger Murbergstunnels mellanpåsag. Hamnleden löper genom planområdet.

Areal och markägoförhållanden Planområdet omfattar cirka 15 hektar och Härnösands kommun är markägare, Bondsjö 2:290. Härnösands Hamn AB är markägare till Fastlandet 2:22, och Trafikverket är markägare till Saltvik 1:20.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan I gällande översiktsplan, antagen av Kommunfullmäktige den 30 maj 2011, redovisas området som Utvecklingsområde för industri.

Planprogram Eftersom detaljplanen överrensstämmer med kommunens översiktsplan har det inte bedömts vara nödvändigt att upprätta ett planprogram.

Detaljplan Planområdet är inte sedan tidigare detaljplanlagt.

Planområdet markerat med en röd linje

Kommunala beslut	Samhällsnämnden beslutade 2010-06-23 i § 165 att planarbetet kan påbörjas. Samhällsnämnden beslutade 2010-06-23 i § 172 att bevilja ett tidsbegränsat bygglov till 2012-06-23. Bygglovet gäller lokalisering av verksamhet för maskinentreprenad. Området som avses ligger söder om Hamnleden och befintliga anläggningar ska nyttjas. Samhällsnämnden beslutade 2011-11-10 i § 258 att sända ut detaljplanen för samråd.
Riksintresse	Ådalsbanan är ett utpekat riksintresse för järnväg. I en begränsad del av det aktuella planområdet ligger Ådalsbanans nya sträckning i tunnel. Ådalsbanans gamla banvall ligger nedanför planområdet mot Ålandsfjärden. Riksintressets värden bedöms inte komma att skadas med föreslagen markanvändning.
Betydande miljöpåverkan	En behovsbedömning har genomförts. Plangenomförandet bedöms inte medföra en betydande inverkan på miljön, hälsan eller på hushållningen med mark, vatten eller andra resurser. Ingen miljökonsekvensbeskrivning har därför upprättats.
Miljökvalitetsnormer	Härnösands kommun omfattas av miljökvalitetsnormer (MKN) för utomhusluft och för vattenförekomster. Ålandsfjärden bedöms i dagsläget ha en otillfredsställande ekologisk status och ej god kemisk status. Enligt Vattenmyndigheten är det ekonomiskt orimligt och/eller tekniskt omöjligt att uppnå MKN god ekologisk- och kemisk status till år 2015 varför tidsfristen har förlängts till 2021. Föreslagen detaljplan bedöms inte komma att påverka statusen på vattenförekomsten negativt eftersom erforderlig rening av dagvattnet ska ske. Trots att ett genomförande av planen förväntas medföra en ökning av fordonstrafiken bedöms inte gränsvärden för luft komma att överskridas.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Mark och vegetation	Marken sluttar norrut ned mot Ålandsfjärden. Planområdet utgörs längst i norr av barrskog på morän och fläckar av berg i dagen. Stora delar av området norr om Hamnleden har använts som upplagsområde för bergmassor från Murbergs-tunneln. Kommunen och Trafikverket har avtalat om att massorna ska flyttas och att marken ska vara återställd senast i augusti år 2017. Återställningen innebär att den 30 000 m² stora markytan ska planas ut med 15 000 m³ kvarlämnat tunnelberg. Planområdets södra delar utgörs till stor del av berg i dagen med inslag av morän på berg.
---------------------	---

Geotekniska förhållanden En översiktlig geoteknisk undersökning har utförts under våren 2011. Berg eller block påträffas på 0,2- 2 m djup under markytan. Jorden består under 0,1-0,3 m organiska jordar mest av friktionsjord. Även kohesionsjord har påträffats. Inga lerlager med större mäktighet och utbredning har hittats i området. Förekommande friktionsjordar bedöms ha en hög relativ fasthet. Den naturliga grundvattenytan bedöms variera mellan 0,5-2 m under markytan.

Geohydrologiska förhållanden En översiktlig geohydrologisk studie har genomförts under sensommaren 2011. I rapporten framgår att infiltrationskapaciteten i marken bedöms vara liten eftersom marken inom planområdet i huvudsak består av berggrund.

Dagvattnet inom området avrinner mot ett antal trummor under den gamla järnvägen. Två större naturliga avrinningsområden urskiljs inom vilka det finns ytterligare mindre delavrinningsområden. Hamnleden som delar planområdet i en nordlig och sydlig del fungerar som en effektiv vattendelare.

Avrinningsförloppet bedöms bli betydligt snabbare i planområdet efter en exploatering vilket medför högre momentana flöden. Fördröjning av dagvattenflödet anses därför vara viktigt för att inte äventyra kapaciteten hos nedströms trummor samt för att undvika erosion i diken.

Fornlämningar Det finns inga registrerade fornlämningar inom planområdet. Utanför planområdet ca 80 meter från plangränsen i nordost finns en fast fornlämning, RAA Säbrå 293. Fornlämningen är en stensättning i kategorin gravar. Till fornlämningar hör även ett fornlämningsområde vars utbredning är osäker vilket innebär att det även närmare plangränsen kan finnas objekt kopplade till fornlämningen.

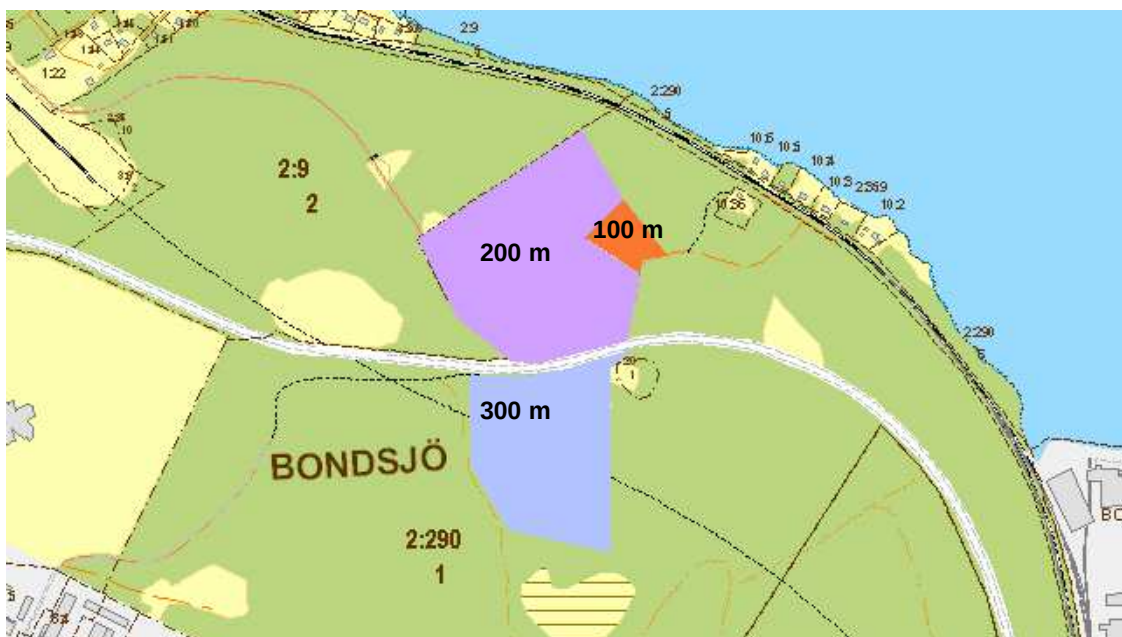
Om fornlämningar hittas i samband med markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas. Detta i enlighet med lagen om kulturminnen 2 kap 10 §.

Kulturhistoriska lämningar (Riksantikvariatets fornsök) Maskinentreprenad söder om Hamnleden

	Inom planområdets nordvästra delar finns en husgrund från historisk tid, RAÄ - Säbrå 294. Den antikvariska bedömningen är Övrig kulturhistorisk lämning vilket innebär att den inte omfattas av lagen om kulturminnen utan av skogsvårdslagens hänsynsparagraf (30 §). Hänsyn till lämningen bör tas och i möjligaste mån skyddas av kommande verksamhetsutövare.
Rekreation	Sydöst om planområdet ligger Murbergets rekreationsområde. Vid en exploatering ska hänsyn tas till stigsystem och det rörliga friluftslivet i närområdet. I sydvästra delen av planområdet tryggas en befintlig stig med bestämmelsen NATUR.
Bebyggelseområden	
Verksamheter	Det aktuella området har nyttjats som byggarbetsplats och upplag. I dagsläget bedrivs viss sådan verksamhet inom både planområdets södra och norra delar. Kommunen arrenderar ut delar av området till olika slags entreprenadverksamheter. Härnösands hamn AB är markägare till ca 5,1 ha av området norr om Hamnleden. Kvartersmarken inom området planläggs för industri, lager och upplag, om totalt ca 12 hektar.
Bostäder	Det finns inga bostäder inom planområdet. Avståndet till närmast liggande bostad är omkring 100 meter i nordlig riktning. Nere vid strandkanten norr om Ådalsbanans gamla banvall ligger ytterligare sex bostäder. Bostäderna används i dagsläget främst som fritidsboende.
Gator och trafik	
Gatunät	Området försörjs med fordonstrafik via Hamnleden som ansluter till E4 och även till Härnösands hamn. Hamnleden betecknas i plankartan som HUVUDGATA. Planområdet omfattar två enskilda vägar som försörjer boenden vid Murbergsviken och Saltviksstrand. Sammantaget försörjer dessa vägar cirka 40 bostadsfastigheter. I plankartan omfattas vägarna av bestämmelsen g, gemensamhetsanläggning för väg.
Utfarter	Utifrån trafiksäkerhet och framkomlighetsskäl är det angeläget att minimera antalet utfarter mot Hamnleden. Utfarter får samordnas inom kvartersmarken. För det norra området ska utfart anordnas mot befintliga vägar med bestämmelsen g i plankartan. Från området söder om Hamnleden tillåts en utfart och därutöver gäller utfartsförbud. Söder om Hamnleden finns ett område inom kvartersmark där marken skall vara tillgänglig för utfart från angränsande fastigheter. I plankartan betecknas aktuellt område med y.

Parkering	Bestämmelsen innebär att tillgängligheten till Murbergs-tunnelns mellanpåslag inom Saltvik 1:20, säkerställs. Parkering ska göras på tomtmark.
Kollektivtrafik	Hamnleden trafikeras inte av kollektivtrafik. Föreslagen markanvändning bedöms inte ge någon anledning att förorda ändringar av detta i dagsläget. Vid en eventuell exploatering av personalintensiva verksamheter kan detta återigen bedömas.
Gång- och cykeltrafik	Inga gång- och cykelvägar finns anlagda längs Hamnleden och föreslagen markanvändning bedöms inte ge någon anledning att anlägga GC-vägar vare sig inom planområdet eller längs Hamnleden. Vid en eventuell exploatering av personalintensiva verksamheter kan detta återigen bedömas.
Störningar	Planläggningen kan, bland annat på grund av ökade transporter till/från och inom området, medföra en del störningar i form av buller, lukt och damm. Närmast liggande bostadsbebyggelse, Bondsjö 10:36, ligger mot Murbergsviken cirka 100 meter från området. För att trygga avståndet mot bebyggelsen är området mot fastigheten planlagd med bestämmelsen NATUR. I Boverkets allmänna råd "Bättre plats för arbete" 1995:5, rekommenderas att bestämmelsen för industrimark ska ange skyddsavstånd till bostäder. Förutom att tillgodose krav på miljö, hälsa och säkerhet är avsikten att ha en ändamålsenlig planering som är vägledande för kommande bygglov-prövningar samt anmälnings- och tillståndsgivningar. Industriområdet delas in i tre kategorier beroende på avstånd till närmast befintliga bostadsbebyggelse. I område betecknat J₁ planläggs för industri, upplag och lager med ett skyddsavstånd på 100 m. I område J₂ gäller skyddsavstånd på 200 m och för J₃ ett skyddsavstånd på 300 m.

Industriområdet indelat efter avstånd till närmast befintliga bostadsbebyggelse

Verksamheterna inom området ska anordnas och bedrivas så att skada eller olägenhet för människor eller miljö inte uppstår.

Naturvårdsverket har tagit fram riktvärden för externt industribuller (SNV RR 1978:5 rev 1983). Riktvärdena visar när en verksamhetsutövare blir skyldig att åtgärda problemet.

Riktvärden:

Vardagar kl 07 - 18	50 dBA
Kväll kl 18 - 22 samt söndag och helgdag	45 dBA
Natt kl 22 - 07	40 dBA

Värdena avser frifältsvärden, angivna som ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostad.

Farligt gods

För närvarande utgör inte Hamnleden en av kommunens primära transportleder för farligt gods. Det finns dock en möjlighet att den typen av transporter kan komma att öka längs Hamnleden i framtiden.

Utifrån den av Länsstyrelsen fastställda Riskpolicyn för farligt gods 2010, bedöms att industri, upplag och lager är en lämplig markanvändning i det aktuella området. Därutöver tillåts inte att bebyggelse uppförs närmare än 25 meter från Hamnledens vägområde.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planområdet omfattas av kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA). Inga kommunala ledningar för VA finns dock inom området i dagsläget. Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) 9 § kan en inskränkning av verksamhetsområdet göras för en fastighet om behovet av vattenförsörjning och avlopp kan ordnas genom enskilda anläggningar som är godtagbara med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Inom planområdet söder om Hamnleden finns en enskild avloppsanläggning med slamavskiljare och förstärkt infiltration. Anläggningen fick tillstånd år 2007 och bedömdes vara dimensionerad för ca 20 personer (DNR: SAM07/1529). Utanför planområdet inom Saltvik 1:20 finns ett borrhål för vatten. I dagsläget bedöms befintliga anläggningar vara tillräckliga för att täcka det behov som kommande verksamheter förväntas ha.

Om det i framtiden etablerar sig omfattande och personalintensiva verksamheter kan det vara möjligt att enskilda avlopp inte längre uppfyller en standard som är godtagbar med hänsyn till människors hälsa och miljön. Inom kommunalt verksamhetsområde ansvarar kommunen, genom VA-huvudmannen, för att se till att behoven tillgodoses genom en allmän lösning.

Dagvatten är tillfälligt förekommande regn och smältvatten. Inom ett industriområde finns det en risk att dagvattnet för med sig föroreningar till våra vattenförekomster om det inte renas.

En översiktlig geohydrologisk undersökning har utförts under år 2011 för att ge förslag på hur dagvattnet kan hanteras inom planområdet. Ett tillvägagångssätt bedöms vara att de enskilda exploatörerna ansvarar för fördröjning och rening av sitt eget dagvatten.

Kommande fastighetsägare bör i ett tidigt skede avsätta mark för dagvattenhanteringen inom den egna fastigheten. Enligt den geohydrologiska undersökningen bedöms fördröjning och sedimentering i en damm vara en effektiv metod för att reducera förorenade partiklar och omhändertaga näringsämnen. Eventuellt kan oljeavskiljare vara en nödvändig åtgärd.

På plankartan anger bestämmelsen (n_1) att *Dagvattnet inom planområdet ska i första hand omhändertas på fastighetsmark. I andra hand ska fördröjning ske på fastighetsmark innan avledning sker. Erforderlig rening av dagvattnet ska ske.*

Fjärrvärme

Det finns inga fjärrvärmeledningar inom planområdet. Om kommande anläggningar har behov av tillskottsvärme förutsätts det ske med förnyelsebar energikälla.

El

Befintliga ledningar ligger i Hamnledens vägområde och i vägområdet ned mot Murbergsviken. En transformatorstation finns i planområdets östra del. I planen tryggas den med område betecknat E₁.

Tele och Optik

Det finns inga tele- eller optikledningar inom planområdet.

Administrativa frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft.

Konsekvenser av planens genomförande

Planens genomförande innebär att trafiken längs med Hamnleden förväntas öka, dock inte medföra en betydande påverkan på omgivningen. Ett tillräckligt skyddsavstånd från planområdet bedöms vara uppfyllt för att förhindra störningar på intilliggande bostäder. Bedömningen är gjord utifrån Boverkets allmänna råd, Bättre plats för arbete 1995:5. Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller (SNV RR 1978:5 rev 1983) får inte överskridas av verksamheterna inom planområdet. Erforderlig rening av dagvattnet ska ske innan det når Ålandsfjärden varpå vattenkvaliten i förekomsten inte bedöms komma att påverkas negativt.

**MEDVERKANDE
KONSULTER**

Underlag till detaljplanen har tagits fram av Tyréns, Översiktlig geoteknisk undersökning (2011) samt Översiktlig geohydrologisk undersökning (2011).

**MEDVERKANDE
TJÄNSTEMÄN,**

Upprättandet av detaljplanen har utförts av Bygg och miljö, Samhällsförvaltningen, Härnösands kommun.

REVIDERING

Efter granskningsskedet har plankartan revideras i följande avseenden:

Grundkartan:

I grundkartan har nya fastighetsgränser lagts till. Den fastighetsförrättning som pågick under utställningstiden för den del av planområdet som Härnösands Hamn AB förvärvar, nu fastighetsbeteckning Fastlandet 2:22, samt för Saltvik 1:20, ägare Trafikverket, har slutförts.

Plankartan:

Användningsområdet E₁ har ritats om och anpassats efter transformatorstations inmätta placering. Samråd har ägt rum med tjänsteman på Härnösands elnät AB som har godkänt ändringen i detaljplanen.

Trafikverkets personal har efter utställningstiden upptäckt att vatten från berget rinner ner i tunneln via väganslutningen till Saltvik 1:20 så som väganslutningen ligger placerad i detaljplanen. För att undvika problemet vill Trafikverket flytta anslutningsvägen närmare Hamnleden. Anslutningsvägen har efter framkommen synpunkt från Trafikverket ritats om i plankartan.

Härnösands kommun 2012-04-18

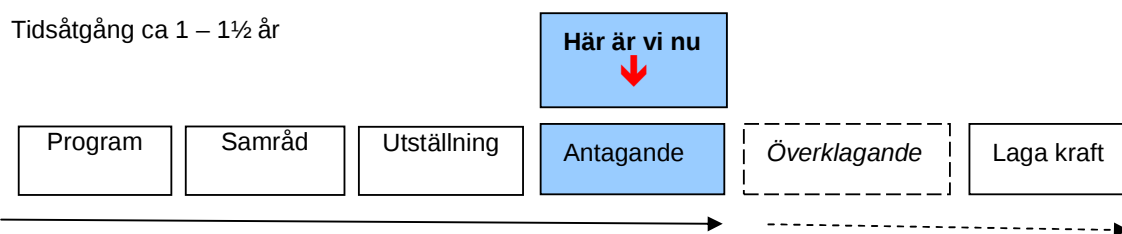
Birgitta Westerlind
Bygg- och miljöchef

Ulrika Bylund/Linda Johansson
Samhällsplanerare/Planarkitekt

PLANPROCESS

Den kommunala planprocessen regleras i första hand av Plan- och Bygglagen (PBL).

Tidsåtgång ca 1 – 1½ år

Program	Start för planarbetet där inriktning och omfattning bestäms. Samråd sker med berörda. Ett program upprättas om det inte bedöms vara onödigt.
Samråd	Myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna sina synpunkter.
Utställning	Planförslaget ställs ut. Detta är sista tillfället att påverka.
Antagande	Kommunfullmäktige eller samhällsnämnden antar detaljplanen.
Laga kraft	Planen vinner laga kraft ca en månad efter antagandet om den inte överklagats.